

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА НАГЛЯДОВО-ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАГЛЯДОВО-ПРОФІЛАКТИЧНА РОБОТА
В ПРИРОДООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Вибірковий компонент
за освітньо-професійною програмою «Техногенно-екологічна безпека»
підготовки бакалавра
у галузі знань 18 «Виробництво та технології»
за спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища»

Рекомендовано кафедрою наглядово-
профілактичної діяльності
на 2023 - 2024 навчальний рік
Протокол від «__» _____ 20__ року № __

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Наглядово-профілактична робота в природоохоронній діяльності»

2023 рік

Загальна інформація про дисципліну

Вирішення проблем з охорони навколишнього природного середовища в сучасну епоху набуває все більшого значення. Взаємовідносини суспільства і природи носять складний і суперечливий характер. Розвиток продуктивних сил, технологій різних виробництв, знань і навичок людей сприяло зростанню їх негативного та руйнівного впливу на природу. Існуюча потреба в екологічній освіті визначається необхідністю усвідомлення суспільством забезпечення сприятливого середовища для життєдіяльності людини, оскільки руйнування системи екологічних відносин може призвести до серйозної екологічної кризи.

Навчальна дисципліна «Наглядно-профілактична робота в природоохоронній діяльності» передбачає засвоєння положень норм чинного законодавства щодо державного нагляду (контролю) за дотриманням законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Ці знання є необхідними для реалізації та захисту конституційних екологічних прав на безпечне для життя та здоров'я довкілля та на відшкодування заподіяної порушенням цього права шкоди, інших екологічних прав громадян.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів):

Загальна інформація	Луценко Тетяна Олексіївна, доцент кафедри наглядно-профілактичної діяльності
Контактна інформація	м. Харків, вул. Баварська, 7, кабінет № 109.
E-mail	lutsenkota13@gmail.com
Наукові інтереси*	підвищення рівня правосвідомості та правової культури майбутніх фахівців служби цивільного захисту
Професійні здібності*	професійні знання і значний досвід роботи в викладанні правових дисциплін
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Профіль у Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=ZFB3rugAAAAJ Профіль у ORCID https://orcid.org/0000-0001-7373-4548

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться відповідно до затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Мета вивчення дисципліни: ґрунтовно засвоїти основні знання з дисципліни, сформувані навички та вміння працювати з нормативно-правовими актами, опанувати методику правового аналізу норм природоохоронного законодавства, сформувані професійну правову культуру. Крім того, здобувачі вищої освіти повинні з'ясувати і осмислювати зміст кожної теми курсу, характерні ознаки тем і вміти формулювати, обґрунтовувати власні висновки та пропозиції.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	очна (денна)
Статус дисципліни	вибіркова
Рік підготовки	4-й
Семестр	8-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	5
- кількість модулів	1

- загальна кількість годин	150
Розподіл часу за навчальним планом:	
- лекції (годин)	20
- практичні заняття (годин)	10
- семінарські заняття (годин)	20
- лабораторні заняття (годин)	-
- курсовий проект (робота) (годин)	-
- інші види занять (годин)	-
- самостійна робота (годин)	100
- індивідуальні завдання (науково-дослідне) (годин)	-
- підсумковий контроль	диференційований залік

Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Наглядно-профілактична робота в природоохоронній діяльності» ґрунтується на знаннях набутих здобувачами в результаті вивчення дисципліни «Екологічне право».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньо-професійної програми «Техногенно-екологічна безпека» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	ПРН
Дисциплінарні результати навчання	<i>аббревіатура</i>
Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства	
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії права.	

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Очікувані компетентності з дисципліни	<i>аббревіатура</i>
Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами природоохоронного законодавства	
Здатність використовувати на практиці основи діючого природоохоронного законодавства та відстежувати зміни в ньому	
Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері пожежної безпеки.	

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

Модуль 1. Державний нагляд (контроль) за дотриманням природоохоронного законодавства.

Тема 1.1. Законодавчі засади здійснення державного екологічного нагляду (контролю) господарської діяльності

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища». Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Об'єкти державного екологічного нагляду (контролю). Принципи державного нагляду (контролю). Заходи державного нагляду (контролю) та особливості їх проведення.

Тема 1.2. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог

законодавства про охорону атмосферного повітря.

Перевірка підприємств та об'єктів за дотриманням вимог законодавств про охорону атмосферного повітря та розрахунок збитків за наднормативних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Тема 1.3. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, раціональне використання і відтворення водних ресурсів.

Перевірка за дотриманням вимог законодавств при охорону водних ресурсів та розрахунок збитків за виявлені порушення

Тема 1.4. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону земель та надр.

Перевірка за дотриманням вимог законодавств при охорону земельних ресурсів та розрахунок збитків за виявлені порушення

Тема 1.5. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про поводження з відходами, пестицидами та агрохімікатами.

Перевірка за дотриманням вимог законодавства про відходи, пестициди та агрохімікати, розрахунок збитків за виявлені порушення

Тема 1.6. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про природно-заповідний фонд.

Перевірка за дотриманням вимог законодавства про природнозаповідний фонд, розрахунок збитків за виявлені порушення

Тема 1.7. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів.

Перевірка за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів, розрахунок збитків за виявлені порушення

Тема 1.8. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу.

Перевірка за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу, розрахунок збитків за виявлені порушення

Тема 1.9. Адміністративно-процесуальна діяльність органів державного нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства.

Структура та задачі Кодексу України про адміністративні правопорушення. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Структура складу адміністративного правопорушення. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Види та характеристика адміністративних стягнень. Порядок накладення адміністративного стягнення. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Поняття, принципи та стадії адміністративного процесу. Обставини, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення. Докази в адміністративному процесі.

Порушення адміністративної справи. Протокол про адміністративне правопорушення. Місце та строки розгляду справи про адміністративне правопорушення. Порядок розгляду справи та обставини, що підлягають з'ясуванню.

Постанова по справі про адміністративне правопорушення: її зміст, види, порядок та строки оскарження та опротестування постанови. Розгляд скарги та протесту. Виконання постанов по накладення адміністративних стягнень.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять:

Назви модулів і тем	Очна (денна) форма						
	Кількість годин						
	усього	у тому числі					
лекції		семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	поточний контроль	
4-й семестр							
Модуль 1. Державний нагляд (контроль) за дотриманням природоохоронного законодавства							
Тема 1.1. Законодавчі засади здійснення державного екологічного нагляду (контролю) господарської діяльності.	15	2	2	-	-	11	-
Тема 1.2. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону атмосферного повітря.	15	2	2	-	-	11	-
Тема 1.3. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, раціональне використання і відтворення водних ресурсів.	17	2	2	2	-	11	-
Тема 1.4. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону земель та надр.	17	2	2	2	-	11	-
Тема 1.5. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про поводження з відходами, пестицидами та агрохімікатами.	15	2	2	-	-	11	-
Тема 1.6. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про природно-заповідний	15	2	2	-	-	11	-

фонд.							
Тема 1.7. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів.	17	2	2	2	-	11	-
Тема 1.8. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу.	17	2	2	2	-	11	-
Тема 1.9. Адміністративно-процесуальна діяльність органів державного нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства.	22	4	4	2	-	12	Модульна робота 1.
Разом за модулем 1	150	20	20	10	-	100	МК-1
Разом	150	20	20	10	-	100	МК-1

Теми семінарських занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.1. Законодавчі засади здійснення державного екологічного нагляду (контролю) господарської діяльності.	2
2	Тема 1.2. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону атмосферного повітря.	2
3	Тема 1.3. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, раціональне використання і відтворення водних ресурсів.	2
4	Тема 1.4. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону земель та надр.	2
5	Тема 1.5. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про поводження з відходами, пестицидами та агрохімікатами.	2
6	Тема 1.6. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про природно-заповідний фонд.	2
7	Тема 1.7. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів.	2
8	Тема 1.8. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу.	2
9	Тема 1.9. Адміністративно-процесуальна діяльність органів	4

	державного нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства.	
	Разом	20

Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.3. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, раціональне використання і відтворення водних ресурсів.	2
2	Тема 1.4. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону земель та надр.	2
3	Тема 1.7. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів.	2
4	Тема 1.8. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу.	2
5	Модульна робота 1.	2
	Разом	10

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

Індивідуальне завдання є однією з форм роботи здобувачів вищої освіти, яка передбачає створення умов для повної реалізації ними творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці. Здобувач вищої освіти може за бажанням обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне або практичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі реферату, презентації, добірки відеоматеріалів, створення відео- або фоторяду.

Теми індивідуального завдання для здобувачів вищої освіти:

1. Законодавство України про охорону навколишнього природного середовища.
2. Основні принципи охорони навколишнього природного середовища.
3. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
4. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
5. Об'єкти державного екологічного нагляду (контролю). Принципи державного нагляду (контролю).
6. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону атмосферного повітря.
7. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, раціональне використання і відтворення водних ресурсів.
8. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону земель та надр.
9. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про поводження з відходами, пестицидами та агрохімікатами.
10. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про природно-заповідний фонд.
11. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів.
12. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу.

13. Адміністративно-процесуальна діяльність органів державного нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються **такі методи навчання і викладання**:

- *методи навчання за джерелами набуття знань*: словесні методи навчання (лекція, семінар, пояснення, бесіда); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація); практичні методи навчання (практична робота);

- *методи навчання за характером логіки пізнання*: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний; традуктивний;

- *методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається*: проблемний виклад; частково-пошуковий;

- *інноваційні методи навчання*: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; навчання з використанням технічних ресурсів; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- *самостійна робота*.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами оцінки результатів навчання є: диференційований залік; модульна контрольна робота; відповіді на лекціях; виступи на семінарах; тестування; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань; презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться на кожному (лекційному, практичному, семінарському (для денної форми навчання) занятті шляхом проведення усного і письмового опитування, тестового контролю. Він призначений для перевірки якості засвоєння навчального матеріалу, стимулювання навчальної роботи здобувачів вищої освіти та вдосконалення методики проведення занять.

Поточний контроль може проводитися наступними способами:

– усне опитування – застосовується під час проведення усіх видів навчальних занять з метою визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу попереднього заняття;

– письмовий експрес-контроль (летючка) – проводиться з метою перевірки рівня знань здобувачів вищої освіти за попереднє (декілька попередніх) занять;

– комбінована форма контролю – поєднання під час проведення навчальних занять усного опитування та експрес-контролю, або експрес-контролю з тестовим контролем з метою максимального охоплення кількості залучених до контролю здобувачів вищої освіти і більш якісної перевірки рівня засвоєння ними знань.

Модульний контроль є компонентом поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторного письмового тестування під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля. Під час вивчення навчальної дисципліни «Наглядово-профілактична робота в природоохоронній діяльності» проводиться один модульний контроль.

Підсумкова модульна оцінка визначається як сума поточної та контрольної оцінок (балів) з даного модуля.

З навчальної дисципліни «Наглядово-профілактична робота в природоохоронній діяльності» підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Розподіл та накопичення балів, які отримують здобувачі, за видами навчальних занять та контрольними заходами з дисципліни

Види навчальних занять		Кількість навчальних занять	Максимальний бал за вид навчального заняття	Сумарна максимальна кількість балів за видами навчальних занять
I. Поточний контроль				
Модуль 1	лекції	10	1	10
	семінарські заняття	10	5	50
	практичні заняття	5	3	15
	за результатами виконання контрольних (модульних) робіт (модульний контроль)	1	25	20
Разом за модуль 1				95
Разом за поточний контроль				95
II. Індивідуальні завдання				5
III. Підсумковий контроль (диференційний залік)				-
Разом за всі види навчальних занять та контрольні заходи				100

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на лекційному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 1 балів):

1 бал – здобувач приймає активну участь в обговоренні теоретичних та практичних питань демонструє здатність самостійного пошуку відповідей, надає правильні відповіді на питання викладача;

0 балів – здобувач не приймає участь в обговоренні питань, не знає відповіді на поставлені питання або побіжно розкриває лише окремі положення..

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

5 балів – здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади, під час відповіді використовуються професійні терміни;

4 бали – здобувач орієнтується в конкретній темі, наводить приклади, відповідь вірна, наведено аргументацію, але під час відповіді не використовуються професійні терміни;

3 бали - здобувач частково володіє навчальним матеріалом, орієнтується в конкретній темі, але не може навести приклади;

2 бали – здобувач на низькому рівні володіє навчальним матеріалом та може частково окреслити деякі аспекти визначеної теми;

1 бал – здобувач поверхово володіє навчальним матеріалом і не може окреслити основні аспекти визначеної теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкриває лише окремі положення, допускаючи при цьому суттєвих помилок.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті:

3 бали – завдання виконане в повному обсязі, звіт оформлений граматично і

стилістично без помилок;

2 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у звіті допущені значні граматичні та стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється самостійність думок, логіка викладу та якість аргументації, повнота розкриття навчальних питань, культура мовлення і діалогу, використання навчальної, наукової та спеціальної літератури, вміння виділяти головне, узагальнювати, робити висновки.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторного письмового тестування під час проведення останнього практичного заняття в межах окремого залікового модуля.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні модульної контрольної роботи (контрольного тестування із 30 питань оцінюється в діапазоні від 0 до 20 балів):

0 - 20 балів – за кожен вірну відповідь нараховується 1 бал.

Індивідуальні завдання.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти (оцінюється в діапазоні від 0 до 5 балів):

5 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлений звітний матеріал;

4 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

3 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1-2 бали – завдання виконане частково, у звіті допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача вищої освіти, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Підсумковий контроль.

Критерії оцінювання знань здобувачів на диференційованому заліку: підсумкову оцінку здобувач отримує шляхом накопичення балів протягом семестру під час поточного контролю.

Перелік теоретичних питань за тематикою дисципліни:

1. Законодавчі засади здійснення державного екологічного нагляду (контролю) господарської діяльності
2. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища».
3. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
4. Об'єкти державного екологічного нагляду {контролю}.
5. Принципи державного нагляду (контролю).
6. Заходи державного нагляду (контролю) та особливості їх проведення.

7. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону атмосферного повітря.
8. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, раціональне використання і відтворення водних ресурсів.
9. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону земель та надр.
10. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про поводження з відходами, пестицидами та агрохімікатами.
11. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про природно-заповідний фонд.
12. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, захист, використання та відтворення лісів.
13. Державний нагляд (контроль) за дотриманням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення рослинного і тваринного світу.
14. Загальні положення Кодексу України про адміністративні правопорушення.
15. Поняття адміністративного правопорушення та склад адміністративного правопорушення.
16. Надайте поняття екологічного правопорушення.
17. Назвіть об'єкти та суб'єкти екологічних правопорушень.
18. Що таке екологічна відповідальність?
19. В чому полягає адміністративна відповідальність за порушення вимог природоохоронного законодавства.
20. Обставини, що пом'якшують адміністративну відповідальність.
21. Обставини, що обтяжують адміністративну відповідальність.
22. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх (ст. 24-1 КУпАП).
23. Адміністративна відповідальність, адміністративні стягнення та порядок їх накладення.
24. Докази в адміністративному процесі.
25. Як здійснюється впровадження справ про притягнення до адміністративної відповідальності.
26. Порядок та терміни розгляду адміністративної справи.
27. Основні вимоги до складання та змісту протоколу про адміністративне правопорушення.
28. Основні вимоги до винесення постанови щодо накладення адміністративного стягнення.
29. Порядок та терміни виконання постанови щодо накладення адміністративного стягнення.
30. Охарактеризуйте підвідомчість справ про адміністративні правопорушення.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських та практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне дотримання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. Здобувач вищої освіти має право під час проведення заняття користуватися мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями тільки з навчальною метою та з дозволу викладача.
4. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.
5. Під час виконання індивідуальної роботи здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися політики доброчесності.
6. Здобувач вищої освіти, який не з'явився на заняття (незалежно від причин)

повинен відпрацювати пропущені заняття (незалежно від причини пропуску) та відпрацювати незадовільні оцінки під час консультацій згідно з графіком консультацій викладача.

7. Несвоєчасна ліквідація академічної заборгованості не допускається.

Рекомендовані джерела інформації

Література

1. Освітньо-професійна програма «Техногенно-екологічна безпека» для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем в галузі знань 18 «Виробництво та технології» з спеціальністю 183 «Технології захисту навколишнього середовища», Х., НУЦЗУ, 2023

2. Безсонний В. Л., Пономаренко Р. В., Третьяков О. В., Іванов Є. В., Бородич П. Ю., Луценко Т. О. Інтегральна оцінка екологічного стану Дніпровського водосховища. С. 209-227.

3. Надьон О.В., Хмиров І.М., Луценко Т.О. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування. Навчальний посібник. Укладачі: Надьон О.В., Хмиров І.М., Луценко Т.О. Харків, НУЦЗУ, 2020. 175 с., URL: <http://books.nuczu.edu.ua/download.php?rec=7036&mode=1>.

4. Надьон О.В., Данілін О.М., Савченко О.В., Луценко Т.О., Кіреєнко Д.І. Екологічне право. Курс лекцій. Харків: НУЦЗ України, 2022. – 175 с.

5. Шемшученко Ю.С. Екологічне право України. Академічний курс. Підручник. К., Юрид. думка, 2015. 847 с.

6. Гетьман А.П., Шульга М.В. Екологічне право України. Підручник. МОН України, НЮА України ім. Я.Мудрого. Х., Право, 2013. 384 с.

7. Кобецька Н.Р. Екологічне право України. Навчальний посібник. К., Юрінком Інтер, 2017. 352 с.

8. Попов В. К., Шульга М. В., Разметов С. В. Екологічне право України (загальна частина). Навч. посібник. Харків, 2015.

9. Каракаш І.І. Природноресурсове право України. Навч. Посібн. К., Істина, 2015. 376 с.

10. Балюк Г. І., Краснов М. В., Шемшученко Ю. С. Екологічне право України. Академічний курс, Підручник. К., “Юридична думка”, 2018. 856 с.

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Закон України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>

2. Про охорону навколишнього природного середовища. Закон України від 25.06.1991 року № 1264-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>.

3. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності. Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16/ed20200813#Text>.

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12. 1984 р. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

5. Кримінальний кодекс України. Закон України від 05.04.2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

6. Цивільний кодекс України. Закон України від 16.01.2003 року № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

9. Кодекс адміністративного судочинства України. Закон України від 06.07.2005 року №2747-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.

10. Водний кодекс України. Закон України від 06.06.1995 року № 213/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

11. Лісовий кодекс України. Закон України від 21.01.1994 року № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>.
12. Земельний кодекс України. Закон України від 25.10.2001 року № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
13. Про охорону атмосферного повітря. Закон України від 16.10.1992 року № 2707-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12#Text>.
15. Про природно-заповідний фонд України. Закон України від 16.06.1992 року № 2456-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>.
16. Про захист тварин від жорстокого поводження. Закон України від 21.02.2006 року № 3447-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3447-15#Text>.
27. Про тваринний світ. Закон України від 13.12.2001 року № 2894-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14#Text>.
18. Про рослинний світ. Закон України від 09.04.1999 року № 591-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14#Text>.
19. Про охорону земель. Закон України від 19.06.2003 року № 962-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>.
20. Про Червону книгу України. Закон України від 07.02.2002 року № 3055-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3055-14#Text>.
21. Про поводження з радіоактивними відходами. Закон України від 30.06.1995 року № 255/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/255/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
22. Про землеустрій. Закон України від 22.05.2003 року № 858-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15#Text>.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України / сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/>
2. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. – Режим доступу: <https://menr.gov.ua/>
3. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.dsns.gov.ua/>

Розробник:

Тетяна ЛУЦЕНКО - доцент кафедри наглядово-профілактичної діяльності факультету цивільного захисту, кандидат наук з державного управління, доцент